

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1
im. Powstańców Śląskich
w Imielinie
ul. W. Sapety 8, 41-407 Imielin
tel./fax.: 32 225 60 54

Szkoła Podstawowa Nr 1 w Imielinie

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Rok Szkolny 2020/ 2021

Szkoła Podstawowa Nr 1 w Imielinie
im. Powstańców Śląskich

Edycja: 04.02.2021r.

Podstawa prawna:

- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59 ze zm.),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 poz.1249)*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 11 marca 2020r. w sprawie czasowego funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID- 19 (Dz.U. z 2020r. poz. 410, z póź. zm.),*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach , szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017r., poz. 1591),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017r., poz. 1578),*
- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – art. 72.*
- *Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*
- *Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii*
- *Konwencja o Prawach Dziecka.*
- *Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.*
- *Statut szkoły*

Spis treści:

I. WSTĘP.....	4
II. DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNA.....	5- 6
III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO I SYTUACJI WYCHOWAWCZEJ.....	6- 7
IV. DIAGNOZA POTRZEB PROFILAKTYCZNYCH.....	7- 14
V. WNIOSKI I ZALECENIA DOTYCZĄCE NASZEJ SZKOŁY.....	14- 16
VI. ZAKŁADANE REZULTATY REALIZACJI PROGRAMU.....	16- 17
VII. ZADANIA I SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU.....	18- 24
VIII. WSPÓŁPRACA RODZICÓW, UCZNIÓW, NAUCZYCIELI.....	25- 26
IX. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ.....	27- 30
X. CELE WYCHOWAWCZE Z POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW.....	31- 35
XI. EWALUACJA PROGRAMU.....	36

I. WSTĘP

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów oraz nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły i placówki w celu przeciwdziałania uzależnieniom.

Działalność, o której mowa, obejmuje „działania uprzedzające oparte na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności” mające na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków, charakteryzujących się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia lub wychowanka oraz jego otoczenia społecznego.

Szkoła, przy prowadzeniu działalności, o której mowa powyżej współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, państwowymi wojewódzkimi i państwowymi powiatowymi inspektorami sanitarnymi, Policją, pracodawcami, podmiotami, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy, podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 1 i art. 86 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, lub podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 2 i art. 5 ust. 1 ustawy o zdrowiu publicznym.

Podstawę do podejmowania działalności, o której mowa w niniejszym programie, stanowi diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka, o których mowa odpowiednio w ust. 3 i 4, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, dotycząca uczniów lub wychowanków, rodziców lub opiekunów, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły lub placówki, opracowywana we współpracy z podmiotami, o których mowa w ust. 1, w każdym roku szkolnym, **w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego.**

Na podstawie **diagnozy**, o której mowa poniżej w programie, nauczyciel lub wychowawca w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły wybiera formę, w której realizuje działalność, o której mowa w odpowiednich przepisach prawa, uwzględniając wykorzystanie aktywnych metod pracy, z tym że w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych prowadzi działania, we współpracy z przedstawicielem lub przedstawicielami państwowych wojewódzkich i państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych, Policji lub podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 2 i art. 5 ust. 1 ustawy o zdrowiu publicznym, posiadającymi doświadczenie w prowadzeniu tych działań, w szczególności w realizowaniu programów profilaktycznych.

Przy opracowaniu i modyfikacjach Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły uwzględnia się:

- 1) dotychczasowe doświadczenia szkoły,
- 2) podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej na dany rok,
- 3) wymagania właściwych przepisów prawa,
- 4) opinie rodziców, uczniów, pracowników szkoły w tym nauczycieli,
- 5) propozycje dotyczące treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, autorstwa rodziców, uczniów i nauczycieli oraz członków społeczności lokalnej w tym pracowników poradni,
- 6) analizę sytuacji wychowawczej, w tym zagrożeń uzależnieniami,
- 7) występujące w środowisku szkolnym czynniki chroniące i czynniki ryzyka,
- 8) przewidywane zmiany w szkole i środowisku uczniów, które w najbliższej przyszłości będą miały wpływ na proces wychowania,
- 9) promowanie zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia.

II. DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNA

Polega ona na prowadzeniu w naszej szkole działań wspomagających ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) **intelektualnej**- ukierunkowanej na procesy uczenia się przez całe życie
- 3) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia,
- 4) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym,
- 5) **aksologicznej**- ukierunkowanej na kształtowanie postaw moralnych

Wartościami, którymi kierujemy się, są: odpowiedzialność, tolerancja, tożsamość, uczciwość, szacunek, zdrowie, tradycja, dążenie do samorealizacji.

Model absolwenta naszej szkoły:

- 1) Absolwent naszej szkoły sprawnie posługuje się w życiu codziennym zdobytą wiedzą.
- 2) W kontaktach z ludźmi stosuje podstawowe zasady komunikacji i kultury bycia.
- 3) Chętnie korzysta z poznanych źródeł wiedzy.
- 4) Jest ciekawy świata, obserwuje zjawiska, sytuacje i działania innych ludzi w najbliższym otoczeniu.
- 5) Potrafi zadawać pytania, jest kreatywny i pomysłowy.
- 6) Bierze aktywny udział w życiu szkoły i środowiska.
- 7) Zna zasady zdrowego stylu życia i je realizuje.
- 8) Wykorzystuje metody i narzędzia wywodzące się z informatyki, w tym elementy programowania.
- 9) Potrafi przyjmować uwagi i sugestie związane z popełnianymi błędami.
- 10) Planuje własne działania.
- 11) Akceptuje ograniczenia swoich możliwości ze względu na swój wiek i rozwój.

- 12) Potrafi wyrazić swoje zdanie i słucha opinii innych.
- 13) Nawiązuje kontakty z ludźmi, potrafi współpracować w grupie.
- 14) Akceptuje odmienność innych ludzi (religijną, światopoglądową, kulturową, rasową).
- 15) Próbuje przewidzieć skutki własnych działań, rozróżnia dobro i zło.
- 16) Przestrzega zasady bezpieczeństwa i higieny.
- 17) Stosuje w swoim życiu obowiązujące normy społeczne.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej na rok szkolny 2020/ 21:

- 1) Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno – pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.
- 2) Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.
- 3) Działania wychowawcze szkoły. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.
- 4) Uwzględnienie w procesach edukacyjnych wymagań egzaminacyjnych dotyczących egzaminu ósmioklasisty w roku 2021.

III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO I SYTUACJI WYCHOWAWCZEJ

W szkole dokonywana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki na podstawie:

- 1) spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy oraz informacji uzyskanych od pracowników niepedagogicznych
- 2) ankiety skierowanej do rodziców, uczniów, nauczycieli na temat ich oczekiwań dotyczących realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych,
- 3) ankiety skierowanej do rodziców, uczniów, nauczycieli służącej do analizy występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka,
- 4) ankiety skierowanej do uczniów dotyczącej funkcjonowania podczas zdalnego nauczania,
- 5) obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły,
- 6) rozmów indywidualnych i zbiorowych z uczniami,
- 7) analizy uwag wpisanych do e- dziennika.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy w roku szkolnym 2020/ 21, występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka, wyróżniono następujące obszary wymagające szczególnej uwagi w procesie wychowawczo- dydaktycznym:

- 1) występuje konieczność rozszerzenia działań na rzecz profilaktyki uzależnień,
- 2) w niektórych przypadkach nieszanowane są przez uczniów normy społeczne, w tym występują zachowania agresywne – zachodzi konieczność rozszerzenia działań na rzecz profilaktyki przemocy,
- 3) zdarzają się konflikty rówieśnicze- zachodzi potrzeba rozszerzenia działań na rzecz dobrej komunikacji, radzenie sobie ze złością.

IV. DIAGNOZA POTRZEB PROFILAKTYCZNYCH

Wnioski i zalecenia

Czynniki ryzyka	Czynniki wspierające (chroniące)
Związane ze szkołą	
1) Konflikty rówieśnicze; 2) Odrzucenie przez rówieśników; 3) Słaba więź ze szkołą; 4) Średni poziom wiedzy uczniów na temat środków odurzających; 5) Destrukcyjna grupa rówieśnicza; 6) Niepowodzenia szkolne.	1) Poczucie przynależności do grupy; 2) Pozytywny klimat szkoły; 3) Prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza; 4) Wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy; 5) Okazje do przeżycia sukcesu, rozpoznawania i prezentacji własnych osiągnięć; 6) Zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy; 7) Oferta zajęć szkoły; 8) Silne wsparcie ze strony nauczycieli
Związane ze sferą psychologiczną	

1) Nadmierna nieśmiałość, wrażliwość; 2) Chroniczne napięcie i niepokój; 3) Niska samoocena; 4) Brak odporności na stres i problemy objawiający się w postaci nerwic; 5) Zbyt niski poziom asertywności.	1) Potrzeba relacji z innymi ludźmi; 2) Wysoka aktywność poznawcza; 3) Otwartość w rozmowie na własny temat; 4) Chęć poszukiwania przyjaciół, bliskich osób, 5) Aktywny udział w organizowanych spotkaniach, pogadankach, zajęciach dodatkowych,
Związane ze sferą środowiska rodzinnego	
1) Brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego; 2) Niskie kompetencje rodziców w postępowaniu z dziećmi (brak reguł postępowania, niekonsekwencja); 3) Brak rygorów i kontroli lub bardzo surowa dyscyplina, nadopiekuńczość; 4) Niskie wsparcie ze strony rodziców; 5) Brak lub osłabienie więzi emocjonalnej z rodziną;	1) Aktywne uczestniczenie rodziców w kontaktach ze szkołą; 2) Liczne inicjatywy rodziców i aktywna działalność na rzecz wspierania rozwoju uczniów; 3) Zadowalająca frekwencja na spotkaniach dla rodziców dotyczących potrzeb rozwojowych ich dzieci; 4) Wzrastające zaufanie rodziców do nauczycieli i wychowawców; 5) Szczególnie dobre relacje rodziców z dyrekcją szkoły;

6) Zaburzenia w pełnieniu ról ojca i matki, nieobecność ojca w domu (także psychiczna); 7) Tolerancja rodziców wobec używania przez dzieci alkoholu lub innych substancji odurzających; 8) Nadużywanie alkoholu, papierosów, narkotyków przez rodziców; 9) Rozwód, separacja, utrata rodziców; 10) Brak czytelnych granic i norm; 11) Przyzwolenie na uczestnictwo dziecka w sferach, do których nie jest ono przygotowane emocjonalnie.	
Związane ze sferą społeczną	
1) Środowisko sąsiedzkie; 2) Środowisko rówieńnicze; 3) Dostępność substancji odurzających w miejscach spotkań pozaszkolnych młodzieży; 4) Moda na zażywanie środków odurzających, szczególnie papierosów.	1) Liczne iveny oraz imprezy pozwalające na konstruktywne rozwijanie zainteresowań oraz spędzanie wolnego czasu; 2) Wzrastająca moda na zdrowy styl życia – odżywanie, aktywność fizyczna, dbanie o zdrowie, regularne badania, treningi kompetencji miękkich; 3) Wzrost znaczenia relacji rówieńniczych w kontekście wspólnie podejmowanych inicjatyw przez młodzież zaangażowaną np. w wolontariat.

Przytoczone dane z badań wskazują, że planując działania należy położyć nacisk na kształtowanie wspierającego środowiska szkolnego, rozwijanie kompetencji wychowawczych i profilaktycznych nauczycieli, dalszą budowę relacji interpersonalnych w szkole, przeciwdziałanie przemocy i uzależnieniom, kształtowanie postaw otwierających na działania twórcze i rozwój talentów, tworzenie warunków do otwartego dialogu i skutecznej współpracy kadry pedagogicznej z rodzicami i uczniami, działań rozwijających pomoc koleżeńską i profilaktykę rówieśniczą.

Realizacja tych celów wymaga prowadzenia stałych, konsekwentnych, kompleksowych działań w środowisku lokalnym i szkolnym, budowania koalicji, współpracy między różnymi instytucjami.

Działania na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa w szkole powinny:

- 1) Być oparte na aktualnej i rzetelnej wiedzy z zakresu wychowania i profilaktyki, w tym skutecznych strategiach profilaktycznych;
- 2) Być oparte na rzetelnej diagnozie problemów, potrzeb i zasobów występujących w szkole, a więc odnosić się do środowiska szkolnego i jego aktualnej sytuacji;
- 3) Stanować integralną część programu wychowawczo- profilaktycznego;
- 4) Być oparte na aktualnej i rzetelnej wiedzy dotyczącej COVID- 19;
- 4) Być realizowane przez całą społeczność szkoły, przy współpracy z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły w środowisku lokalnym.

Kształtowanie zdrowego, wspierającego środowiska szkolnego powinno być realizowane przez:

- 1) Przekazywanie wartości i norm społecznych;
- 2) Budowanie przyjaznego klimatu w klasie i w całej szkole, budowanie wspierających relacji między nauczycielami, uczniami i rodzicami;
- 3) Realizowanie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia w szkole w szczególności pod kątem COVID- 19;
- 4) Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odmiennych kulturowo i wielojęzycznych;
- 5) Kształtowanie poczucia własnej wartości i adekwatnej samooceny u uczniów;
- 6) Zwiększanie kompetencji wychowawczych znaczących osób dorosłych – rodziców i nauczycieli;

7) Wspieranie działań w ramach sportu szkolnego przez włączanie i angażowanie uczniów w różne formy aktywności ruchowej.

Jedną z najważniejszych przyczyn sięgania przez młodzież po dopalacze, narkotyki są zaburzone więzi emocjonalne w rodzinie, dlatego też wskazać można zestaw uniwersalnych zasad, których przestrzeganie powinno być podstawą w każdym domu rodzinnym:

- 1) **Mów dziecku, że jest dla ciebie najważniejszą osobą, że zależy Ci, by było zdrowe i szczęśliwe, poznaj jego przyjaciół, zainteresowania i sposoby spędzania czasu wolnego;**
- 2) **Rozmawiaj z dzieckiem często, pytaj o jego zdanie, uważnie słuchaj, rozmawiaj także na trudne tematy – o narkotykach, alkoholu, dojrzewaniu;**
- 3) **Postaw jasne granice – wyraż zdecydowany sprzeciw wobec używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych, podaj oczekiwania dotyczące godzin powrotu do domu, kontaktów z kolegami;**
- 4) **Porozmawiaj na temat nacisku i manipulacji ze strony grupy biorącej „dopalacze”, sprawdzaj na co wydawane jest kieszonkowe;**
- 5) **Doceniaj wysiłki w osiąganiu celów, chwal dziecko za sukcesy i odpowiedzialność - podnosisz tym jego poczucie własnej wartości;**
- 6) **Zapewnij, że zawsze może liczyć na twoją pomoc w trudnych sytuacjach.**

Niezależnie od funkcji pełnionej w procesie wychowawczym warto też pamiętać o kilku ważnych sprawach:

- 1) **Bądź przykładem, postępuj tak, by być wiarygodnym. Dzieci są dobrymi obserwatorami i łatwo zauważą, gdy nie robisz tak, jak mówisz;**
- 2) **Wymagaj, ale stawiaj dziecku warunki możliwe do spełnienia;**
- 3) **Bądź konsekwentny, aby dziecko liczyło się z Tobą i wiedziało, że ustalone przez Ciebie normy w ważnych sprawach muszą być respektowane;**
- 4) **Poznaj przyjaciół i znajomych dziecka. Pamiętaj, że w tym wieku koledzy odgrywają dużą rolę i często mają duży wpływ;**
- 5) **Szanuj prawo dziecka do własnych wyborów, opinii, dysponowania swoim wolnym czasem. Doradzaj, ale nie narzucaj swojej woli;**
- 6) **Nie bądź nadmiernie opiekuńczy, pozwól dziecku zdobywać doświadczenia; ono uczy się życia przede wszystkim robiąc nowe rzeczy, sprawdzając. Czasem popełnia przy tym błędy, bądź zatem czujny i w porę reaguj.**

Niezależnie też od funkcji pełnionej w procesie wychowawczym dziecka (rodzice/opiekunowie/ wychowawcy) są sytuacje, których nie wolno bagatelizować.

Mamy prawo sądzić, że z dzieckiem dzieje się coś niedobrego, gdy zauważyć można kilka z wymienionych niżej objawów równocześnie:

- 1) Dziecko oddala się od Ciebie, staje się obce, mimo, że wcześniej byliście blisko;**
- 2) Ma kłopoty z nauką, choć wcześniej dobrze sobie radziło, wagaruje;**
- 3) Unika rozmów, kontaktu, „kręci” w rozmowie, kłamie;**
- 4) Jest niecierpliwe, rozdrażnione;**
- 5) Jest na zmianę pobudzone lub ospałe, sypia o dziwnych porach;**
- 6) Znika często w ciągu dnia z domu pod dowolnym pretekstem i stara się unikać kontaktu po powrocie;**
- 7) Wraca bardzo późno lub bez uzgodnienia nocuje poza domem;**
- 8) Ma nowych znajomych, których nie chce zapraszać do domu;**
- 9) Kwestionuje szkodliwość narkotyków, uważa że powinny być zalegalizowane;**
- 10) Ma nadmierny apetyt lub nie ma apetytu;**
- 11) Ma przekrwione oczy, zwężone lub rozszerzone źrenice, przewlekły katar;**
- 12) W jego pokoju dziwnie pachnie, miewa fiki i fajki różnych kształtów, bibułki do skrętów, biały proszek, pastylki nieznanego pochodzenia, opalone folie aluminiowe, leki bez recept, nieznanne chemikalia;**
- 13) Z domu znikają pieniądze i wartościowe przedmioty.**

Wychowywanie dziecka spoczywa przede wszystkim na rodzicach, jednakże szkoła moderuje, pokazuje wzorce, wzmacnia normy kulturowe oraz wspiera rodziców w wychowywaniu dzieci. Poniżej przedstawiliśmy kilka ogólnych zaleceń dotyczących pracy z dziećmi i młodzieżą w ogóle.

Jeśli jesteś wychowawcą lub nauczycielem w szkole:

- 1) Prowadź działania integracyjne w grupie;
- 2) Sprawnie zarządzaj grupą;
- 3) Staraj się budować dobre relacje, (stwórz dobry klimat w grupie);
- 4) Buduj dobre relacje z rodzicami, by zachęcić ich do współpracy;
- 5) Reaguj na problemy dzieci i młodzieży, udzielaj wsparcia w przeżywanych trudnościach;
- 6) Sprawdzaj z kim kontaktuje się młodzież;
- 7) Porozmawiaj o zagrożeniach, wyraż zdecydowany sprzeciw wobec używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych;
- 8) Wyjaśnij, żeby dziecko bezwzględnie informowało bezpośrednio zarówno opiekuna jak i rodzica o wszelkich sytuacjach zagrożenia (np. obcy ludzie wokół szkoły, oddalanie się innych uczniów poza miejsce prowadzonych zajęć, rozmowy młodzieży o zakupach z nieznanego źródła, itp.).

Ponadto, stwórz dzieciom i młodzieży możliwość udziału w konstruktywnych i zdrowych formach aktywności, które sprzyjałyby rozwojowi i tym samym ograniczałyby sięganie po środki psychoaktywne:

Oferta może dotyczyć:

- 1) zajęć dodatkowych rozwijających uzdolnienia i zainteresowania,
- 2) zajęć dydaktyczno-wyrównawczych,
- 3) wolontariatu.

V. WNIOSKI I ZALECENIA NA ROK 2020/ 21 DOTYCZĄCE NASZEJ SZKOŁY:

Analiza czynników ryzyka oraz czynników chroniących pozwoliła nam na stworzenie ogólnych wytycznych dotyczących działalności szkoły w zakresie profilaktyki. Podzielone one zostały podmiotowo, tzn. według poszczególnych grup członków społeczności szkolnej (uczniowie, rodzice, nauczyciele, środowisko lokalne). Pamiętać należy, że w dalszych pracach podział szczegółowych działań powinien odbywać się według typów działalności tj. **wychowawcza, informacyjna, edukacyjna oraz profilaktyczna.**

Uczniowie:

- 1) Upowszechnianie programów edukacyjnych i działań alternatywnych do zachowań ryzykownych, rozwijających umiejętności psychologiczne i społeczne uczniów (realizacja Programu Wychowawczo- Profilaktycznego „Spójrz Inaczej w kl. 1-3” oraz Stowarzyszenia EPSILON, Programu NOE w kl. 7-8);
- 2) Promowanie wolontariatu (akcje charytatywne);
- 3) Angażowanie uczniów i wychowanków w procesy podejmowania decyzji w szkole, aktywizacja samorządu uczniowskiego i innych form działalności uczniowskiej (zaplanowane aktywności na dany rok);
- 4) Zaproponowanie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozwijanie ich pasji i zainteresowań w ramach zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych.

Nauczyciele:

- 1) Realizacja edukacji zdrowotnej w szkołach i placówkach w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom;
- 2) Wdrażanie programu profilaktyki uzależnień z zakresu profilaktyki uniwersalnej: **„Spójrz Inaczej, „Dopalacze – Stop”, Program Wychowawczo- Profilaktyczny EPSILON, NOE;**
- 4) Uwzględnianie rozpoznanych potrzeb i problemów uczniów w zakresie profilaktyki w rocznym planie wychowawczym dla klasy;
- 5) Podnoszenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień (szkolenia RP);
- 6) Postępowanie zgodnie ze szkolną procedurą zachowania się w sytuacjach szczególnych zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychoaktywnymi czy palenia papierosów;

- 7) Upowszechnianie przykładów dobrych praktyk prawidłowo opracowanych i realizowanych programów wychowawczo- profilaktycznych szkoły;
- 8) Doskonalenie umiejętności nauczycieli i specjalistów w zakresie bezpiecznego funkcjonowania w szkole i placówce uczniów i wychowanków;
- 9) Doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców i specjalistów w zakresie pracy z uczniami i wychowankami ze specjalnym i potrzebami edukacyjnymi.

Rodzice:

- 1) Upowszechnianie programów edukacyjnych i szkoleń rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców;
- 2) Włączanie rodziców w procesy podejmowania decyzji w szkole oraz w ważne wydarzenia i działania na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły i placówki;
- 3) Upowszechnianie programów rozwijających kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom: „Bezpieczeństwo i cyfrowa równowaga dzieci w sieci”;
- 6) Opracowanie i upowszechnianie publikacji i materiałów kierowanych do rodziców na temat ryzyka używania narkotyków;

Środowisko lokalne:

- 1) Tworzenie warunków do uspołeczniania szkoły i poszerzania współpracy z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły w środowisku lokalnym;
- 2) Opracowanie zasad współpracy szkoły z policją w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w szkole i placówce oraz na terenie szkoły i placówki;
- 3) Współpraca szkoły z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły na rzecz profilaktyki i wychowania.

VI. ZAKŁADANE REZULTATY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że opracowanie oraz realizacja szczegółowych wytycznych odnośnie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej oraz profilaktycznej ma zwiększyć skuteczność działań na rzecz bezpieczeństwa w naszej szkole przez osiągnięcie następujących rezultatów:

W ramach działalności stymulującej wzrost czynników chroniących:

- 1) Zwiększenie poczucia własnej wartości uczniów i akceptacji wśród społeczności szkolnej;
- 2) Wzrost umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;
- 3) Zmniejszenie ryzyka zjawiska wykluczenia społecznego;
- 4) Zwiększenie kompetencji w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, nauczycieli i wychowawców;
- 5) Wzrost kompetencji wychowawczych rodziców;
- 6) Wzrost aktywności rodziców w procesach podejmowania decyzji w szkole i placówce oraz w ważnych wydarzeniach i działaniach na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły,
- 7) Uspołecznianie szkoły przez większą aktywność nauczycieli, wychowawców, rodziców, uczniów i wychowanków na rzecz szkoły;
- 8) Zwiększenie otwartości szkoły na współpracę z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły w środowisku lokalnym.

W celu zmniejszenia zakresu i nasilenia problemów i zachowań problemowych uczniów w zakresie profilaktyki zagrożenia palenia papierosów i używania substancji psychoaktywnych:

- 1) Prawidłowa ocena sytuacji w zakresie problemów i zachowań problemowych uczniów;
- 2) Podniesienie wiedzy uczniów na temat negatywnego wpływu substancji psychoaktywnych (w tym nikotyny) na zdrowie człowieka;
- 3) Doskonalenie umiejętności uczniów dotyczących podejmowania asertywnych zachowań i umiejętności komunikacji oraz rozwiązywania problemów m.in. z wykorzystaniem technik mediacyjnych;
- 4) Zwiększenie jakości programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły w oparciu o przeprowadzoną diagnozę problemów i potrzeb uczniów, rodziców i nauczycieli;

- 5) Podniesienie jakości i skuteczności działań z zakresu profilaktyki uzależnień w szkole przez realizację rekomendowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych programów profilaktycznych opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności;
- 6) Zwiększenie liczby działań mających na celu propozycję zagospodarowanie czasu wolnego, rozwój zainteresowań, uzdolnień, w tym rozwój aktywności fizycznej dzieci i młodzieży;
- 7) Zwiększenie kompetencji profilaktycznych wychowawców w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, w tym nabycie umiejętności realizacji programów o potwierdzonej skuteczności;
- 8) Zwiększenie umiejętności nauczycieli w zakresie prawidłowego reagowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi;
- 9) Podniesienie wiedzy rodziców w zakresie profilaktyki uzależnień (w tym e-uzależnień);
- 10) Poszerzenie współpracy szkoły z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom w środowisku lokalnym.

VII. ZADANIA I SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Zadania:

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej.
2. Dostarczenie rzetelnej wiedzy w zakresie zagrożeń bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
3. Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu – zdrowy tryb życia.
4. Kształtowanie postaw skierowanych przeciw agresji: nawyków kulturalnego zachowania, wrażliwości na potrzeby innych (akcje charytatywne, idea wolontariatu), uczciwości, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi.
5. Kształtowanie postaw skierowanych na samorealizację w dorosłym życiu oraz uczenie się przez całe życie.
6. Budowanie u uczniów poczucia własnej wartości, odkrywanie talentów, zdolności, dalszej ścieżki rozwoju i kształcenia a także aktywnego uczestniczenia w kulturze i rozwoju społeczności lokalnej, w tym poprzez wolontariat i współpracę z rodzinami uczniów.
7. Edukacja proekologiczna.

Sposób realizacji:

Obszar	Zadania	Metody realizacji
Kształtowanie postaw patriotycznych, poczucia tożsamości narodowej.	• Poznanie przez uczniów kultury, tradycji i historii własnego narodu, • Poznanie przez uczniów symboli narodowych, hymnu państwowego, szkolnego ceremoniału • Poznawanie sylwetek słynnych Polaków, • Poznanie przez uczniów najbliższej okolicy, stolicy i innych miast polskich	• uczestnictwo w uroczystościach szkolnych o charakterze szkolnym i państwowym • lekcje historii, WOS, muzyki • wycieczki programowe • prowadzenie kroniki szkolnej • lekcja historii w Muzeum Powstańców Śląskich • Spotkania autorskie z artystami pochodzącymi z Imielina,
Kształtowanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej i regionalnej	• Zapoznanie uczniów z historią i tradycją szkoły, regionu,	• Koncerty chórów dla społeczności lokalnej • Spotkania z wychowawcą

Kształtowanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej: Uczeń współgospodarzem i współtwórcą życia kulturalnego szkoły.	• udział uczniów, ich rodzin pracowników szkoły w wydarzeniach o istotnym znaczeniu dla regionu • zapoznanie rodziców, uczniów z dokumentami szkolnymi: Statut, Program Wychowawczo-Profilaktyczny, plan pracy wychowawczej • Zapoznanie z procedurą i organizacją wyborów samorządowych szkoły • Propagowanie idei Samorządu Szkolnego poprzez aktywizację środowisk klasowych • Umożliwienie kontaktu z kulturą masową i wyższą,	• wybory SU • imprezy klasowe i szkolne: walentynki, dzień chłopaka, mikołajki, dzień kobiet, kolorowe dni, dyskoteki szkolne, „Noc filmowa w szkole” • wycieczki do kina teatru • Zwiedzanie wystaw artystycznych w Domu Kultury Sokolnia. • Spotkania muzyczne
Kształtowanie postawy tolerancji i akceptacji wobec odmienności	• Dostarczenie uczniom rzetelnej wiedzy na temat praw i obowiązków człowieka • Dostarczanie młodzieży rzetelnej wiedzy o niepełnosprawności	• Zaj. warsztatowe- „Światowy Dzień Praw Człowieka” • Udział uczniów w Igrzyskach osób niepełnosprawnych w Lędzinach
Kształtowanie postaw zwiększających poczucie bezpieczeństwa w szkole i poza nią :	• Zapoznanie z zasadami bezpiecznego poruszania się po drogach i ulicach ze szczególnym	• Przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową • Spotkanie z policjantem • Lekcje z wychowawcą- zaj. warsztatowe-

Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia	zwróceniem uwagi na bezpieczną drogę do szkoły i ze szkoły, • wdrażanie uczniów do przestrzegania podstawowych zasad bezpiecznego zachowania się w czasie lekcji, przerw, zajęć pozalekcyjnych, • kształtowanie prawidłowych zachowań w razie pożaru, napadu terrorystycznego, wypadku, kradzieży • zapoznanie dzieci i młodzież z właściwym zachowaniem na wypadek alarmu: przeciwpożarowego, antyterrorystycznego • dostarczenie rzetelnej, praktycznej wiedzy z zakresu pomocy przedmedycznej	wypracowanie przez uczniów zasad zachowania się • Pogadanki z wychowawcą, nauczycielem wych. fiz. • Zajęcia w terenie (nordic walking) • Spotkanie ze strażakiem • Organizacja i przeprowadzenie alarmu przeciwpożarowego, antyterrorystycznego • Lekcje EDB: pozycja boczna, RKO, bandażowanie, zachowanie podczas wypadku, akcja „Bezpieczna szkoła”
Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu: Kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie, życie własne i innych	Zdrowie fizyczne: • Promowanie aktywnego i zdrowego trybu życia. • Korygowanie wad postawy, • Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, • Zwracanie uwagi na utrzymanie higieny ciała, • Różne sposoby spędzania wolnego czasu • Przedstawienie pozytywnego oraz szkodliwego wpływu niektórych pokarmów na zdrowie człowieka, • Poznanie zasad zdrowego odżywiania się i ich wpływu na zdrowie i kondycję fizyczną	• Lekcje wych.- fiz., pogadanki z wychowawcą i higienistką szkolną, nocne biegi terenowe pod opieką nauczyciela • Nordic walking, SKS, zajęcia taneczne • Lekcje przyrody, biologii, zajęcia kulinarne, śniadanie z wychowawcą , akcja „tydzień bez cukru- Film edukacyjny „Cały ten cukier” • Lekcje biologii, godzina z wychowawcą, zajęcia warsztatowe z terapeutą

Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Rozwijanie u uczniów umiejętności radzenia sobie ze stresem.	Zdrowie psychiczne: • Ukazywanie szkodliwości tzw. używek dla rozwoju psychofizycznego człowieka • Dostarczenie uczniom rzetelnej wiedzy na temat zaburzeń jedzenia • Nabywanie wiedzy na temat stresu i sposobów radzenia sobie z nim • Poszukiwanie własnych, zdrowych sposobów relaksacji, odreagowania na trudne sytuacje • Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie. • Poznanie symptomów uzależnień od telewizji, internetu, gier komputerowych, telefonu, • Nabywanie umiejętności poszukiwania pomocy oraz porady w trudnej sytuacji. • Kształtowanie pozytywnego wizerunku własnej osoby (świadomość mocnych i słabszych strony). • Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów życiowych • Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania	• Pogadanki, relaksacja na zaj. wych.- fiz., marsz w terenie • Realizacja programów profilaktycznych i warsztatów przez firmy zewnętrzne • Zaj. warsztatowe- samopoznanie • Zaj. warsztatowe, lekcje informatyki, WOS-u, spotkanie z policjantem • Lekcje biologii, WDŻ, godzina z wychowawcą • Zaj. wychowania fiz.- moje mocne strony widziane oczami koleżanki/kolegi • Koła zainteresowań • Lekcje wychowawcze „Moje cele życiowe” • Lekcje biologii, WDŻ, pogadanki na godzinie z wychowawcą
Kształtowanie postaw skierowanych przeciw agresji	• Lekcje savoir- vivre • Zapoznanie uczniów z pojęciem agresji, przyczynami, skutkami agresywnego zachowania • Wypracowanie sposobów przeciwstawiania się agresywnym zachowaniom	• Godzina z wychowawcą, • Zajęcia warsztatowe z pedagogiem, psychologiem, wychowawcą • Spotkania i rozmowy indywidualne z dyrektorem,

	• Praca psychologa, pedagoga z ofiarą i agresorem oraz rodzicami • Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażania własnych opinii, poglądów, przekonań • Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania trudnych sytuacji • Rozwijanie postaw opartych na braniu odpowiedzialności za dokonywane wybory	pedagogiem, psychologiem • Zajęcia warsztatowe z pedagogiem, psychologiem w obecności wychowawcy • Miesięczna kontrola frekwencji przez wychowawcę
Kształtowanie postaw prospołecznych poprzez propagowanie idei wolontariatu, organizowanie przez SU akcji charytatywnych Kształtowanie postawy proekologicznej	• Organizowanie w szkole grup wolontariuszy • Pomoc materialna dla dzieci z Domu Dziecka, zwierząt ze schroniska, pomoc dla dzieci przewlekle chorych • Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku • Rozwijanie umiejętności i poszerzanie wiedzy na temat ochrony naturalnego środowiska	• Działalność Szkolnego Koła Wolontariusza • Akcje i zbiórki • Zbiórka elektrośmieci, segregacja odpadów • Lekcje przyrody • Warsztaty przyrodniczo- ekologiczne w parkach narodowych
Kształtowanie kompetencji w zakresie bezpiecznego korzystania	• Uświadomienie zagrożeń i korzyści wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii • Kształtowanie umiejętności krytycznego wyboru informacji medialnych, • Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do	• Lekcje wychowawcze, WOS-u: cyberprzemoc, zaj. z policjantem, • Zaj. warsztatowe z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem, • Lekcje informatyki

z nowych technologii informacyjnych Przeciwdziałanie cyberprzemocy Kształtowanie nowych kompetencji korzystania z technologii informacyjnej podczas zdalnego nauczania	prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci - Rozwijanie umiejętności tworzenia narzędzi pracy przez nauczycieli podczas zdalnego nauczania - Wypracowanie zasad uczestniczenia w zajęciach zdalnych i sposobów zachowania przez uczniów podczas zdalnej nauki (zasady znajdują się w Statucie szkoły)	- SU- „Światowy Dzień bez Przemocy” - Udział w wabinariach - Zasady udziału w zajęciach i zachowania
Rozwijanie umiejętności interpersonalnych, komunikowania się z innymi, budowania bliskości relacji	- dostarczenie uczniom podstawowych informacji dotyczących dobrej komunikacji, barier komunikacyjnych, - stworzenie warunków do ćwiczenia umiejętności komunikowania się z innymi, - poznawanie i ćwiczenie umiejętności aktywnego słuchania - kształtowanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów	Zaj. warsztatowe z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem
Przygotowanie uczniów do wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej.	- Kształtowanie umiejętności dokonywania samopoznania i samooceny - Kształtowanie umiejętności komunikowania się z innymi - Odkrywanie zdolności i umiejętności uczniów - Poznawanie typów osobowości zawodowej człowieka - Ocena własnych mocnych i słabych stron	Zajęcia z doradcą zawodowym, bibliotekarzem, wychowawcą

	osobowości • Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji • Stworzenie uczniom możliwości zdobywania informacji o szkołach od ich przedstawicieli • Zapoznanie z zasadami rekrutacji do szkół ponadpodstawowych Uwaga: w szkole obowiązuje osobny program kształtujący postawę przedsiębiorczości przygotowujący do wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej!!!	• Udział w kl. VII i VIII w zajęciach z doradztwa zawodowego według ustalonego harmonogramu, prowadzone przez Pracownika Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
Prawidłowa organizacja przez ucznia procesu uczenia się	• Organizowanie własnego higienicznego miejsca w domu do nauki, • Wdrażanie efektywnych sposobów uczenia się, • Poznanie własnych stylów uczenia się, • Kształtowanie umiejętności świadomego wyszukiwania informacji ze źródeł tradycyjnych i elektronicznych • Pomoc koleżeńska w nauce • Praca z uczniem mającym trudności w nauce • Praca z uczniem szczególnie uzdolnionym • Zapoznanie uczniów przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów z PSO	• Pogadanki z nauczycielem biologii, wychowawcą, rodzicami • Zajęcia z bibliotekarzem, wychowawcą • Praca wolontariuszy z uczniem mającym trudności w nauce oraz z uczniem uzdolnionym • Zaj. dydaktyczno-wyrównawcze z nauczycielami • Plan dnia
Prawidłowa organizacja przez ucznia procesu		

uczenia się podczas zdalnej nauki	• Stworzenie własnego planu dnia podczas zdalnej nauki i stosowanie się do niego	
Kształtowanie postawy zdobywania wiedzy przez rodziców i pracowników szkoły.	• Upowszechnianie wiedzy psychologiczno-pedagogicznej • współpraca z instytucjami: MOPS, PCPR, PPP, METIS, POLICJA	• Szkolenia, pogadanki

**Program został opracowany przez zespół nauczycieli/ wychowawców/pracowników niepedagogicznych/rodziców/
pedagoga i psychologa szkolnego**

VIII. WSPÓŁPRACA RODZICÓW, UCZNIÓW, NAUCZYCIELI

Współpraca z rodzicami jest realizowana poprzez:

- 1) Indywidualne spotkania nauczycieli z rodzicami według potrzeb.
- 2) Zapoznanie rodziców z:
 - a) zadaniami i zamierzeniami dydaktyczno-wychowawczymi w danej klasie i szkole,
 - b) przepisami dotyczącymi zasad oceniania klasyfikowania i promowania uczniów,
 - c) organizacją opieki psychologiczno-pedagogicznej, pogadanki z psychologiem
- 3) Udział rodziców w podejmowaniu różnych decyzji istotnych dla pracy szkoły.

Rodzice:

- 1) wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- 2) wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą,
- 3) aktywnie uczestniczą w życiu szkoły,
- 4) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci (np. czuwają nad bezpiecznym korzystaniem z internetu),
- 5) zapewniają dziecku poczucie bezpieczeństwa.

Wychowawcy i nauczyciele:

- 1) starają się poznać sytuację rodzinną i osobistą ucznia,
- 2) opracowują i realizują szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- 3) prowadzą dokumentację nauczania,
- 4) wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się,
- 5) dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptację ucznia w klasie,
- 6) wnioskują o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- 7) informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno--pedagogicznej,

- 8) integrują oddział,
- 9) wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów,
- 10) promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów,
- 11) inspirować pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji,
- 12) współpracują z dyrekcją szkoły,
- 13) współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądami rodzinnymi,
- 14) udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów,
- 15) wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- 16) informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,
- 17) inspirować uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,
- 18) kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu,
- 19) reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań,
- 20) wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia,
- 21) współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą,
- 22) proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią.

Uczniowie:

- 1) współorganizują imprezy i akcje szkolne w tym akcje wolontariatu,
- 2) znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej,
- 3) akceptują innych uczniów i szanują ich prawa,
- 4) współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności,
- 5) kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni,
- 6) mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej,
- 7) uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych – statutu, programu wychowawczo-profilaktycznego.

IX. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

W KLASACH 1- 3

1. Poznajmy się – zajęcia organizacyjne. Bezpieczni w szkole i w drodze do szkoły/ferie zimowe i letnie.*
2. COVID- 19- jak się chronić?
3. Zajęcia integracyjno- adaptacyjne*
4. Nasze zdrowie/ badania przesiewowe *
5. Nasz szkolny kodeks (prawa i obowiązki ucznia, statut szkoły, WSO, program wychowawczo- profilaktyczny, przepisy BHP).*
6. Światowy Dzień I pomocy.
7. Mądre żywienie – zdrowe pokolenie. Jak nie dać się „fastfoodom” oraz uniknąć zaburzeń odżywiania.*
8. Kultura osobista. Zasady savoir vivre, kultura języka w szkole i w życiu.
9. „Dzień zdrowia i sportu”
10. Tradycja – obrzędy bożonarodzeniowe*
11. Co to znaczy być człowiekiem tolerancyjnym (np. wobec kolegów, koleżanek, niepełnosprawności) ?*
12. Dzień bezpiecznego internetu.

W KLASACH 4 -5

1. Poznajmy się – zajęcia organizacyjne. Wybór samorządu klasowego. Bezpieczni w szkole i w drodze do szkoły.*
2. COVID- 19- jak się chronić?
3. Nasz szkolny kodeks (prawa i obowiązki ucznia, statut szkoły, WSO, program wychowawczo- profilaktyczny, przepisy BHP).*
4. Moje miejsce w grupie i środowisku szkolnym – zajęcia integracyjne.*
5. Kultura osobista. Zasady savoir vivre, kultura języka w szkole i w życiu.
6. Dlaczego młodzi ludzie palą? Dlaczego warto być wolnym od papierosa?*
7. Nabywanie umiejętności rozwiązywania konfliktów. Negocjacja i kompromis.
8. Mądre żywienie – zdrowe pokolenie. Jak nie dać się „fastfoodom” oraz uniknąć zaburzeń odżywiania.*
9. „Bliżej siebie – dalej od narkotyków” – realizacja warsztatów i kampanii Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.*
10. Nie marnuję życia – warsztaty dotyczące strategii zarządzania czasem.*
11. Dzień bezpiecznego internetu.

12. Moje mocne i słabe strony. Umiejętność samooceny.*
13. Europejski Kodeks Walki z Rakiem *czyli jak ograniczyć ryzyko zachorowania*.*
14. Tradycja – obrzędy bożonarodzeniowe. Wigilie na europejskich stołach.*
15. Propozycja semestralnych ocen zachowania – dyskusja, samoocena uczniów.*
16. Jak uczyć się szybko i skutecznie – warsztaty *
17. Dzień bezpiecznego internetu.
18. Co to znaczy być człowiekiem tolerancyjnym? Dyskryminacja czy tolerancja wobec bogactwa różnorodności.*
19. Jak chronić się przed uzależnieniami – realizacja programu „do wyboru przez wychowawcę” *
20. Jak mądrze dyskutować? Różne rodzaje dyskusji, rozpraw i debat.
21. Chłopcy są z Marsa a dziewczyny z Wenus *
22. Realizacja programu Fundacji „Dzieci niczyje” dotyczącego bezpieczeństwa i przeciwdziałania handlu ludźmi*
23. Jak się sobie podobać i czuć się dobrze we własnej skórze.*
24. Jak pozbyć się kompleksów – budujemy poczucie własnej wartości.*
25. Propozycja rocznych ocen zachowania – dyskusja, samoocena uczniów.*
26. „Dzień zdrowia i sportu” -profilaktyka onkologiczna, zdrowotna (wykłady, warsztaty) zawody, występy artystyczne.*
27. Zadanie: zgodzić się na to, kim jestem – warsztaty diagnozujące cechy charakteru i temperamentu.*
28. Preferencje czytelnicze młodzieży, edukacja czytelnicza i medialna.*
29. Dzień walki z depresją- pogadanki, warsztaty.

dodatkowe lekcje do dyspozycji wychowawcy (udział w akademiach i warsztatach, organizacja wycieczek itp.)

W KLASIE 6

1. Zajęcia organizacyjne. Wybór samorządu klasowego. Bezpieczni w szkole i w drodze do szkoły.*
2. COVID- 19- jak się chronić?
3. Próba spojrzenia w głąb siebie. Samopoznanie. Moja hierarchia wartości.
4. „Marihuana - prawda i mity” – realizacja programu przez EPSILON *
5. Co to znaczy być człowiekiem tolerancyjnym? Dyskryminacja i nietolerancja wobec inności.
6. Cyberprzemoc – czy nas to dotyczy?

7. I żyli długo i szczęśliwie - jak zbudować trwałe związki i relacje z innymi *
8. „Bliżej siebie – dalej od narkotyków”
9. Co znaczy dla mnie wolność, a dla Polski niepodległość?*
10. Przemoc – czy potrafię reagować?
11. Możesz być tym, kim chcesz, jeśli tego chcesz
12. Dzień bezpiecznego internetu
14. Tradycja – obrzędy bożonarodzeniowe. Wigilie na europejskich stołach.*
15. Propozycja semestralnych ocen zachowania – dyskusja, samoocena uczniów.
16. Ja jako człowiek dorosły radzący sobie ze swoimi emocjami.*
17. Jak chronić się przed uzależnieniami?
18. Na czym polega postawa asertywna? Określenie konsekwencji i zalet postawy negacji wobec zła.*
19. Jak mądrze dyskutować? Różne rodzaje dyskusji, rozpraw i debat.*
20. Mądre żywienie – zdrowe pokolenie. Wszechobecny fast-food, zaburzenia odżywiania.*
21. Czym jest współczesny patriotyzm? (uczciwa praca, podatki, udział w wyborach)*
22. „Marihuana – prawda i mity”
23. Sensowne spędzanie wolnego czasu, czyli nie marnuję życia.*
24. Stop Dopalaczom – warsztat profilaktyczny. *
25. Propozycja rocznych ocen zachowania – dyskusja, samoocena uczniów.
26. „Dzień zdrowia i sportu” -profilaktyka onkologiczna, zdrowotna (wykłady, warsztaty) zawody, występy artystyczne.*
27. Jak przeciwdziałać agresji i przemocy przez rozwijanie w sobie samoświadomości, odpowiedzialności i samodyscypliny? – warsztat.*
28. Dzień walki z depresją- pogadanki, warsztaty.
29. „Wiem kim jestem”- Przeciwdziałanie działalności sekt w środowisku dzieci i młodzieży.

dodatkowe lekcje do dyspozycji wychowawcy (udział w akademiach i warsztatach, organizacja wycieczek, debat, prelekcji, projektów, itd.

W KLASACH 7-8

1. Zajęcia organizacyjne. Wybór samorządu klasowego. Bezpieczni w szkole i w drodze do szkoły. COVID- 19- jak się chronić?*
 2. „Bliżej siebie – dalej od narkotyków”
 3. Rodzaje pamięci i sposoby zapamiętywania. *
 4. Realizacja programu Fundacji „Dzieci niczyje” dotyczącego bezpieczeństwa i przeciwdziałania handlu ludźmi. *
 5. Stres przed egzaminem ośmioklasisty, jak sobie z nim poradzić – warsztaty.*
 6. Chcę żyć czyli co należy wiedzieć o depresji i zachowaniach autodestrukcyjnych- pogadanki, warsztaty
 7. Dlaczego człowiek bywa brutalny – przemoc, terroryzm, ochrona.*
 8. Jak chronić się przed uzależnieniami – realizacja programu NOE
 9. Tradycja – obrzędy bożonarodzeniowe. Wigilie na europejskich stołach.*
 10. Propozycja semestralnych ocen zachowania – dyskusja, samoocena uczniów.
 11. Rozmowa kwalifikacyjna – jak się do niej dobrze przygotować.*
 12. Wzmacnianie poczucia własnej wartości – warsztat.*
 13. Podejmowanie pracy. Prawa i obowiązki pracownika.
 14. Inteligencja emocjonalna – do czego jest mi potrzebna?*
 15. Techniki radzenia sobie ze stresem – warsztaty z pedagogiem/psychologiem.*
 16. Czym jest patriotyzm lokalny? Co to jest budżet obywatelski?*
 17. Współczesne uzależnienia: telefon, internet, hazard*
 18. Propozycja rocznych ocen zachowania – dyskusja, samoocena uczniów
 19. Szkoły średnie, regulaminy rekrutacji– przyjrzyjmy się im bliżej.*
 20. Jak określić życiowy cel i go osiągnąć – warsztaty coachingowe. *
 21. HIV, AIDS, choroby przenoszone drogą płciową (STD), choroby przewlekłe. Podstawowe pytania i odpowiedzi.*
 22. „Dzień zdrowia i sportu” -profilaktyka onkologiczna, zdrowotna(wykłady, warsztaty) zawody, występy artystyczne.*
 23. Eurolekcje: europa, eurowolontariat, Papiery do kariery - czyli Jak napisać europejskie CV. Szybkie wyszukiwanie informacji w katalogach komputerowych bibliotek.*
 24. Edukacja czytelnicza – jak radzić sobie z lękami?
- dodatkowe** lekcje do dyspozycji wychowawcy (udział w akademiach i warsztatach, organizacja wycieczek itd.)
- * lekcje obowiązkowe do przeprowadzenia w cyklu nauczania

X. CELE WYCHOWAWCZE REALIZOWANE NA ZAJĘCIACH EDUKACYJNYCH Z POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW

Język polski:

- 1) Rozwijanie świadomego, wartościowego odbioru dzieł kultury rodzinnej i europejskiej, pogłębianie rozumienia tradycji i rozpoznawanie jej obecności we współczesnej kulturze.
- 2) Kształtowanie godnych postaw obywatelskich i patriotycznych poprzez prezentowanie literackich wzorów osobowych z lektury.
- 3) Rozwijanie pozytywnych cech osobowości uczniów, wzbogacanie życia wewnętrznego, rozpoznawanie i przyswajanie wartości aprobowanych społecznie (na podstawie dzieł literackich, publicystycznych, filmowych).
- 4) Uczenie wrażliwości na piękno tekstu literackiego, słowo poetyckie i dzieła sztuki.
- 5) Kształtowanie uczuciowego związku z krajem, rodakami, historii i tradycją narodową oraz regionem śląskim; szacunek dla dziedzictwa pokoleń.
- 6) Uwrażliwienie na piękno gwary śląskiej, kształtowanie poczucia tożsamości regionalnej, rozwijanie patriotyzmu lokalnego, docenianie „małej ojczyzny”.
- 7) Przygotowanie do skutecznego komunikowania się, rozwijanie kompetencji komunikacyjnych w różnych sytuacjach życiowych.
- 8) Wdrażanie do posługiwania się piękną polszczyzną na co dzień oraz poprawnego wypowiadania się na piśmie (w tym również ortograficznego), przestrzeganie etycznego wymiaru zachowań językowych.
- 9) Motywowanie do systematycznej nauki i osiągania coraz lepszych wyników, uczenie odpowiedzialności za własny rozwój; wskazywanie ważnej roli samokształcenia.
- 10) Rozwijanie umiejętności pracy w grupie, projektowanie i organizowanie działań własnych oraz zespołowych; sztuka dyskusowania, negocjacji.
- 11) Wdrażanie uczniów do osiągania dojrzałości intelektualnej, emocjonalnej, moralnej; wprowadzanie w technologię pracy umysłowej jego przygotowanie do matury i studiów.
- 12) Przygotowanie do uczestnictwa we współczesnym życiu kulturalnym poprzez oglądanie i omawianie wartościowych spektakli teatralnych, filmów (w tym adaptacji filmowych dzieł literackich), wystaw artystycznych, koncertów, itp.
- 13) Dyskusowanie na temat roli mediów w komunikacji społecznej, pobudzanie do ich krytycznego odbioru.
- 14) Rozwijanie uzdolnień uczniów (artystycznych, naukowych) poprzez popularyzowanie różnych form twórczości własnej np. konkursy literackie, udział w sesjach popularnonaukowych, organizowanie debat, wieczorów literacko-muzycznych, uczestnictwo w akademiach i uroczystościach szkolnych, itp.

Wiedza o Społeczeństwie i Edukacja dla Bezpieczeństwa:

- 1) Utrwalanie postawy patriotycznej.
- 2) Ułatwianie samoidentyfikacji kulturowej, narodowej z jednoczesnym rozwijaniem postaw tolerancyjnych wobec odmienności kulturowych, narodowych, religijnych.
- 3) Ułatwianie poszukiwania rozwiązań problemów zgodnie z sentencją „historia nauczycielką życia”.
- 4) Kształtowanie umiejętności prowadzenia polemiki, wyrażania własnych poglądów w duchu tolerancji wobec poglądów innych ludzi.
- 5) Ułatwianie formułowania wniosków opartych na konkretnych przesłankach.
- 6) Ułatwianie dostrzegania pozytywnych wartości i na tej podstawie hierarchizację własnych.
- 7) Pomoc w określeniu własnego światopoglądu.
- 8) Ułatwianie zrozumienia postaw innych.
- 9) Pomoc ujrzenia w prawdziwym świetle negatywnych postaw i ich konsekwencji.
- 10) Kształtowanie poprawnej polszczyzny w zakresie mowy i pisma.

Języki obce: angielski, niemiecki, hiszpański:

- 1) Kształtowanie umiejętności argumentowania i sztuki dyskusji.
- 2) Rozwijanie umiejętności panowania nad komunikatem językowym i tzw. Body language.
- 3) Propagowanie czytelnictwa obcojęzycznego.
- 4) Propagowanie kultury krajów obcojęzycznych.
- 5) Propagowanie idei jedności europejskiej poprzez rozwijanie współpracy międzynarodowej, w tym wymiana uczniów ze szkołą w Niemczech.
- 6) Rozbudzanie w uczniach poczucia własnej wartości przez zachęcani ich do udziału w konkursach, olimpiadach z języków obcych.
- 7) Rozbudzanie świadomości ekologicznej i zdrowotnej poprzez wprowadzanie treści dotyczących higieny życia codziennego i żywienia na zajęciach językowych w obrębie tematów np. „food”.
- 8) Kształcenie kultury bycia.
- 9) Uświadamianie bogactwa różnic kulturowych będących dziedzictwem krajów europejskich.
- 10) Umacnianie świadomości wartości kultury ojczystej w obrębie wspólnoty wartości europejskich.

Przyroda, Fizyka, Chemia, Biologia, Geografia:

W celu przygotowania uczniów do życia społecznego realizujemy następujące cele wychowawcze:

- 1) Wdrażanie uczniów do pracy zespołowej oraz odpowiedzialności za uzyskane efekty i twórczy stosunek do własnych pomysłów.
- 2) Konieczność postrzegania porządku i przepisów bhp.
- 3) Konieczność zdyscyplinowania w pracowni chemicznej i fizycznej ze względu na szczególne zagrożenia.
- 4) Umiejętność udzielania pierwszej pomocy.
- 5) Umiejętność przewidywania skutków swego postępowania.
- 6) Kształtowanie samodzielnego myślenia i działania.
- 7) Zdolność podejmowania decyzji.
- 8) Umiejętność planowania kolejnych etapów pracy.
- 9) Prawdomówność i tolerancja.
- 10) Odpowiedzialność za jakość i terminowość realizowanych zadań.
- 11) Kształtowanie cech osobowości jak: sumienność, dokładność, cierpliwość, punktualność.
- 12) Odpowiedzialność za powierzone mienie.
- 13) Kształtowanie prawidłowych nawyków.
- 14) Właściwy stosunek do przełożonych.
- 15) Ekspozowanie negatywnego wpływu używek na organizm człowieka.
- 16) Wyrabianie skłonności do samokształcenia.
- 17) Wdrażanie do wzajemnej pomocy koleżeńskiej.
- 18) Dostrzeganie wpływu substancji chemicznych i różnych technologii ich otrzymywania na środowisko i zdrowie człowieka.
- 19) Kształtowanie postawy badawczej, rozwijanie dociekliwości o dokładności w działaniu, dążenie do aktywnego i samodzielnego poznawania przyrody.
- 20) Działanie na rzecz ochrony środowiska.
- 21) Rozwijanie spostrzegawczości i umiejętności obserwacji przyrody, budzenie wrażliwości na jej piękno, nauka zasad obcowania z nią.
- 22) Uczenie odpowiedzialności za stan najbliższego środowiska, docenianie jego wpływu na zdrowie.
- 23) Uświadczenie doniosłej roli postrzegania zasad higieny oraz zachowania zdrowia.
- 24) Kształtowanie w sobie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.

Matematyka:

- 1) Wdrażanie uczniów do prezentacji własnego punktu widzenia.
- 2) Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za wygłaszane sądy i oceny.
- 3) Doskonalenie umiejętności poprawnych form wypowiedzi.
- 4) Wyrabianie postawy tolerancji, uprzejmości punktualności, systematyczności i dokładności.
- 5) Zachęcanie uczniów do prawdomówności.
- 6) Wdrażanie uczniów do samodzielnej pracy i pracy w grupach.
- 7) Wdrażanie uczniów do samodzielnego organizowania warsztatu pracy.
- 8) Rozwijanie wyobraźni matematycznej.

Informatyka:

- 1) Wdrażanie do pracy nad sobą, wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za własne czyny i słowa oraz poszanowanie sprzętu komputerowego.
- 2) Kształtowanie umiejętności dobrej organizacji pracy, punktualnego wykonywania zadań oraz wyciągania wniosków z własnych błędów.
- 3) Wpajanie podstawowych zasad moralnych, stwarzanie sytuacji, w których uczniowie mogą wykazać się właściwą postawą i wiedzą, czerpać z tego satysfakcję (np. wykazanie się zainteresowaniem informatyką, udział w olimpiadach informatycznych, konkursach)
- 4) Uczenie podstawowych zasad demokracji i samorządności ćwiczeń grupowych.

Wychowanie fizyczne:

- 1) Dbłość o zdrowie i bezpieczeństwo uczniów.
- 2) Kształtowanie wiedzy na temat higieny osobistej.
- 3) Kształtowanie nawyków samodoskonalenia i samousprawniania w wolnym czasie.
- 4) Wyrabianie umiejętności asekuracji samoasekuracji.
- 5) Wychowanie w poczuciu dyscypliny.
- 6) Kształtowanie postaw pomocy koleżeńskiej.
- 7) Nauczanie zasady fair-play w sporcie.
- 8) Kształtowanie właściwej postawy uczniowskiej - grzeczność, dyscyplina, kultura osobista.
- 9) Kształtowanie dbałości o poszanowanie sprzętu sportowego oraz czystości i porządku
-w obiektach sportowych.
- 10) Wyrabianie nawyku zdrowej rywalizacji.
- 11) Przypominanie sportowej historii i tradycji szkoły jako kształtowanie wzorca i pewnych ideałów do naśladowania.

Religia:

- 1) Podejmowanie świadomego, celowego kształtowania dojrzałej osobowości (samowychowanie).
- 2) Stosowanie wartości w rozwiązywaniu życiowych sytuacji, problemów oraz w dokonywanych wyborach i podejmowanych decyzjach.
- 3) Układanie stosunków z otoczeniem według wskazań świata wartości zgodnego z Duchem Ewangelii.
- 4) Rozbudzenie życia modlitewnego i sakramentalnego.
- 5) Kształtowanie właściwych postaw obywatelskich, poprzez pielęgnowanie tradycji narodowych wraz z jej religijnym bogactwem, poprzez celebrację świąt i ważnych rocznic państwowych.
- 6) Zapoznanie się z dziedzictwem kulturowym i istniejących w nim światem uniwersalnych wartości.
- 7) Odkrywanie obecności Chrystusa w codziennym życiu chrześcijanina.
- 8) Kształtowanie wobec Boga postawy wdzięczności i skruchy.
- 9) Uczenie szacunku dla ludzi o odmiennych poglądach.
- 10) Dostrzeganie wartości rodziny, narodu, społeczeństwa.
- 11) Rozumienie odmienności i komplementarności ról społecznych i rodzinnych kobiety i mężczyzny.
- 12) Rozwijanie wrażliwości na naturalne piękno przyrody, dostrzeganie w jej harmonii śladów Boga.
- 13) Motywowanie do pracowitości oraz do postawy szacunku dla ludzkiej pracy, zaradność i odpowiedzialność.
- 14) Kształtowanie umiejętności samodzielnego myślenia, korzystania z różnych źródeł informacji, zdolność do wartościowania oraz wyrażania sprzeciwu wobec zła.
- 15) Uwrażliwianie na dostrzeganie krzywd i potrzeb innych i umiejętność niesienia pomocy.

Biblioteka:

- 1) „Biblioterapia”- rozwijanie zainteresowania książką jako źródłem do uzyskania równowagi psychicznej i pomocy w rozwoju osobowości młodych czytelników.
- 2) Uwrażliwienie młodych ludzi na piękno słowa pisanego i obrazu.
- 3) Motywowanie uczniów utalentowanych, inspirowanie do korzystania z nowoczesnych źródeł informacji.
- 4) Kształtowanie postaw otwartych na współczesne osiągnięcia naukowe.
- 5) Kształtowanie postawy szacunku dla książki.

XI. EWALUACJA PROGRAMU

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje na temat działania programu i jego efektów pochodzą od uczniów, rodziców i nauczycieli oraz służą doskonaleniu pracy i pomocy w opracowaniu kolejnej wersji programu.

Sposoby i środki ewaluacji:

- 1) obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- 2) obserwacja postępów w nauce,
- 3) frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- 4) udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- 1) obserwacja, wywiad
- 2) ankieta,
- 3) analiza szkolnej dokumentacji.

Pod koniec każdego roku szkolnego przeprowadzona będzie ewaluacja programu za pomocą ankiet, wywiadu. Osobami ankietowanymi będą rodzice, nauczyciele oraz uczniowie naszej szkoły. Uzyskane wyniki posłużą do analizy przeprowadzonych działań, ich skuteczności oraz potrzeby wprowadzenia ewentualnych zmian.

1. Program został pozytywnie zaopiniowany przez RP w dniu 07.09.2020r. Uchwałą nr 6/2020/2021.
2. Program został pozytywnie zaopiniowany przez SU w dniu 15.09.2020r. Uchwałą nr 1/2020/2021.
3. Program został pozytywnie zaopiniowany przez RR w dniu 03.09.2020r. Uchwałą nr 1/2020/2021.

Edycja: 04.02.2021r.

Przyjęto do realizacji:

DYREKTOR
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1
W IMIELINIE
.....
Anna Kubiś (dyrektor szkoły)